

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/50/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011201044
Dátum vydania rozhodnutia:	14.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6011201044.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: B. S., nar. XX. N. XXXX., bytom S., B., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. mája 2012 č. k. 26 Sd/250/2011-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. mája 2012 č. k. 26 Sd/250/2011-14 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX X. zo dňa 05. augusta 2011 odporkyňa ako prvostupňový správny orgán podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku.

Podľa § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

2. Svoje zamietajúce rozhodnutie odôvodnila tým, že podľa posudku z 19. júna 2011 posudkového lekára pobočky odporkyne Banská Bystrica nie je navrhovateľka invalidná, nakoľko nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

3. Ďalej odporkyňa odkázala na pripojený odborný posudok o invalidite z 19. júla 2011, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia tohto rozhodnutia a sú v ňom uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudku záveru o tom, že navrhovateľka nie je invalidná.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

4. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podala navrhovateľka opravný prostriedok (označený formálne ako odvolanie) z 02.09.2011.

5. Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo, v súlade s ustanovením § 250l ods. 1 O.s.p., ďalej uviedol, že vypočul odporkyňu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu, najmä so žiadosťou navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku, s lekáorskými správami posudkových lekárov sociálneho poistenia pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne, so zdravotnou dokumentáciou navrhovateľky, a dospel k presvedčeniu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

6. Preskúmaním veci krajský súd zistil, že na základe žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku z 11. februára 2011 posudzoval jej zdravotný stav posudkový lekár pobočky odporkyne so sídlom v Banskej Bystrici, ktorý v posudku z 19. júla 2011 vychádzal okrem z vlastného klinického vyšetrenia navrhovateľky aj z opakovaných neurologických, neurochirurgických, ortopedických, EMG a CT vyšetrení LS chrčtice v priebehu rokov 2010 a 2001.

Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky označil dorzalgie so zaradením pod kapitolu XV. odd. E pol. 3 písm. b) v rámci Prílohy k zák. č. 461/2003 Z.z.

7. V posudku uviedol, že navrhovateľka, vyučená predavačka, trpí viac rokov bolesťami chrčtice s hospitalizáciou na neurologickom oddelení v roku 2008, inak je liečená ambulantne. Klinicky v objektívnom neurologickom obraze dlhodobo pretrvávajú koreňové dráždenie L 4 vpravo, EMG vyšetrením bolo potvrdené aj chronické poškodenie stredného až ťažkého stupňa. Zobrazovacími vyšetreniami driekového úseku boli potvrdené degeneratívne zmeny, zatiaľ nebolo indikované operačné riešenie. Postihnutie bederných kĺbov a artrózou vyhodnotil podľa odborných nálezov ako takmer bez obmedzenia hybnosti, preto ich nepovažoval za posudkovo významné. Posudkové stanovisko nezmenil ani po podaní opravného prostriedku.

8. Následne, po podaní opravného prostriedku bolo vykonané posudzovanie invalidity navrhovateľky aj posudkovým lekárom odporkyne, ktorý dospel k rovnakému posudkovému záveru ako prvoposudzovateľ vo všetkých jeho častiach.

9. Na základe uvedených skutkových zistení krajský súd vyslovil, že odporkyňa v súlade s platnou právnou úpravou správne konštatovala, že navrhovateľke nevznikol nárok na invalidný dôchodok, pretože jej zdravotné ťažkosti neznížili nepracovný potenciálneho úroveň invalidity, a preto odporkyňa správne napadnutým rozhodnutím žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku zamietla.

III.

Odvolanie navrhovateľky/stanoviská

A)

10. Vo včas podanom odvolaní z 18.06.2012 (č.l. 21) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľka poukázala na to, že sa pojednávania nezúčastnila, pretože jej bolo povedané zo Sociálnej

poisťovne v Brezne, že potrebuje aktuálnejšie vyšetrenie od neurológa.

Na uvedenom základe navrhovateľka telefonovala na krajský súd, kde jej „pani pri telefóne“ povedala, že si to poznačí, a preto navrhovateľka to považovala za vybavené. V súvislosti s uvedeným konštatovala, že nakoľko podala odvolanie proti rozhodnutiu odporkyne, tak určite by sa bezdôvodne pojednávania na krajskom súde nezúčastnila.

11. Záverom navrhovateľka uviedla, že jej zdravotný stav sa nijako nezlepšil, ale iba zhoršil a v prílohe doložila posledné vyšetrenie vyhotovené na poliklinike Novamed, spol. s r.o., Banská Bystrica.

B)

12. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 13.07.2012 (č.l. 26) vyplýva, že navrhovateľka neuviedla v odvolacom konaní žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybňovali alebo vyvrátili.

13. Ďalej námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné, nakoľko navrhovateľka mala povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením.

14. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala potvrdiť rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny.

C)

15. Nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil podané odvolanie podľa obsahu ako postihnuté vadami, vyzval navrhovateľku uznesením z 15.08.2012, aby svoje odvolanie zo dňa 18.06.2012 zákonným spôsobom doplnila.

16. Na výzvu konajúceho súdu navrhovateľka zareagovala listom z 27.08.2012. Ako jediný odvolací dôvod uviedla to, že napriek telefonickej informácii, že bude predvolaná na nové pojednávanie, tak jej iba prišlo súdne rozhodnutie, že jej žiadosť bola zamietnutá. Preto žiada o nové prejednanie prípadu. Ďalej uviedla, že jej zdravotný stav sa zhoršil a aj v súčasnej dobe chodí na rehabilitácie.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

18. Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených odporkyňou. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania, ktorým sa navrhovateľka domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je skutková otázka, či konaním krajského súdu v spojení s informovaním navrhovateľky o možnom pojednávaní v jej veci nedošlo odopretiu

spravodlivosti. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

19. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľke a o potvrdení rozhodnutia odporkyne, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

20. Z odvolania navrhovateľky Najvyššiemu súdu primárne vyplýva, že spochybňuje procesné nedostatky pri príprave pojednávania na krajskom súde.

Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd na prvom mieste vysporiadať s uvedenou námietkou, ktorú navrhovateľka využila na obranu svojho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie. Až po vyslovení jej nedôvodnosti súdom vzniká právo navrhovateľke na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky).

21. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným už viac krát prostredníctvom svojich rozhodnutí zdôraznil povinnosť účastníka súdneho prieskumu všetky svoje skutkové tvrdenia v zmysle § 120 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. podložiť dôkaznými prostriedkami. Iný prístup neumožňuje konajúcemu súdu, aby si overil pravdivosť tvrdení navrhovateľky. Navrhovateľka vo svojom v odvolaní tvrdí, že telefonicky sa skontaktovala s nejakou pani z krajského súdu, ktorej oznámila, že je objednaná k neurológovi až na deň 15.06.2012 a táto pani pri telefóne jej povedala, že si to poznačí. Na základe uvedeného navrhovateľka dospela k záveru, že je to vybavené.

Na podporu svojho tvrdenia navrhovateľka vyslovila názor, že nakoľko podala odvolanie voči rozhodnutiu sociálnej poisťovne, určite by sa bezdôvodne na pojednávaní pred krajským súdom nezúčastnila.

22. Z priloženého súdneho spisu pre Najvyšší súd vyplýva, že krajský súd vytýčil predvolanie na deň 12.04.2012 (č.l. 10), avšak tento termín odročil na deň 24.05.2012, o čom upovedomil aj odporkyňu. Zo zápisnice krajského súdu z uvedeného dňa je potvrdené, že krajský súd pojednával v neprítomnosti navrhovateľky, ktorá napriek doručenému predvolaniu na pojednávanie svoju neúčast' neospravedlnila a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Za tejto situácie Najvyšší súd je nútený konštatovať, že krajský súd v žiadnom prípade neporušil ústavné právo odporkyne na spravodlivé súdne konanie. Je síce pravdou, že do odôvodnenia krajský súd vložil informáciu, že vypočul navrhovateľku, ale tento nedostatok je nedostatkom odôvodnenia, proti ktorému zákonodarcu v súlade s ustanovením § 202 ods. 4 O.s.p. nepripúšťa odvolanie. Na uvedenom základe musel Najvyšší súd odvoláciu námietku navrhovateľky odmietnuť.

Podľa § 202 ods. 4 O.s.p. odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

23. Vo vzťahu k ďalšej námietke navrhovateľky, že sa jej zdravotný stav nijako nezlepšil, ale iba zhoršil, Najvyšší súd po vyhodnotení závažnosti tohto odvolacieho dôvodu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 372p ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním v časti o zistení zdravotného stavu navrhovateľky stotožňuje.

24. Pokiaľ navrhovateľka chcela spochybniť riadnosť skutkového stavu zisteného posudkovými lekármi odporkyne, potom bolo jej povinnosťou predkladať dôkazné prostriedky, najmä od svojich ošetrojúcich všeobecných alebo odborných lekárov, ktoré by boli v rozpore so závermi, ktoré posudkoví lekári prezentovali v posudkoch. Toto však nespĺňa predloženie lekárskej správy z 15.06.2012, t.j. takmer s ročným oneskorením voči skutkovému stavu, ktorého vychádzala odporkyňa pri svojom rozhodovaní.

Na uvedenom základe Najvyšší súd ďalšiu odvoláciu námietku navrhovateľky musí označiť za irelevantnú.

V.

25. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľkou uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporcu má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi vyslovenými tak odporkyňou, ako aj krajským súdom v predchádzajúcich konaniach o tom, že navrhovateľka nespĺňa zákonné podmienky pre priznanie invalidného dôchodku. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

26. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľky, ako aj s prihliadnutím na názory odporkyne Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

27. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 (resp. 2) v spojitosti s § 250k ods. 1 subsidiárne § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnej navrhovateľke právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

28. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).